זוטות

תמיד בצערם של עניים.

חולפים עוד כמה שבועות והממונה נכנס לגלגול שלישי: אוכל בשעת אכילה, ושותה בשעת שתיה, וישן בשעת שינה. אלא שלא בשעת אכילה שתיה ושינה, הוא עדיין מכתת רגליו ומתרוצץ כדי למלא סיפוקם של הנצרכים. בין אם הללו דופקים על פתחו בין אם אינם דופקים.

גלגול רביעי: חלפו חודשים אחדים עדיין הוא ממונה: צערו משתכך ודעתו מתיישבת, וכשאין עניים דופקים על פתחו הריהו שוכח מהם.

גלגול חמישי: נענה לעניים כשפונים אליו, מבטיח הבטחות הרבה ומקיים מעט. ועדיין יש לו שמחה במקצת כשיכול לעזור.

גלגול שישי: דוחה את העניים ב״לך ושוב״, שוב אינו מבטיח ואינו מקיים, דואג לעצמו ואינו דואג לעניים, ועדיין אינו מחבב ביותר צרותיהם של ישראל.

עבמו זאינו דואג לעניים, ועו אין אינו מחבב ביחת צו חתיהם של ישו אל. גלגול שביעי: מקבל קורת-רוח כשעניים דופקים על פתחו הסגור, אינו יכול לא לאכול ולא לשתות ולא לישון אלא אם כן יודע הוא שעניים אומללים עומדים בחוץ ואינם נענים, מקבל את יסוריהם באהבה רבה ונהנה מסבלותיהם...

ברם, יוצא דופן ויחיד ומיוחד היה גבאי הצדקה ר' יעקב-יהודה חפץ. יהודי נלבב ודגול זה, מיקירי ירושלים ונאמן-ביתו של הגאון רבי שמואל סלנט, קיבל עליו את המשימה של חלוקת כסף ומצרכים לעניים. יומם ולילה התרוצץ ר' יעקב-יהודה בשכונות "שערי-חסד" ו"בתי-אונגרן" ובסימטאות "מאה-שערים" ו"בית-יעקב", הקיש באמצע הלילה על הדלתות וחילק את התמיכה לנצרכים. הוא היה אץ-רץ מרחוב לרחוב, מחצר לחצר ומבית לבית, ולא חס על בריאותו עד אם השלים את המשימה שקיבל על עצמו.

אמר ר' אריה, זמן קצר לפני פטירתו: "צדיקים מופלאים היו בין ראשוני 'היישוב הישן' בירושלים, שמסרו את נפשם על קיום מצוות צדקה וגמילות-חסדים. אך אני מתגעגע למקלו של ר' יעקב-יהודה חפץ ז"ל, שבו נקש על פתחי עניים, שעה שבא להביא להם קצת רווחה. דומה היה, כביכול, מקלו של ר' יעקב-יהודה הטוב והמטיב, למטהו של משה רבינו עליו-השלום, כמוהו עשה מופתים

ונפלאות והחיה נפשות רבות מישראל. ואילו אני, מרותק למיטת חוליי ואיני יכול לעשות דבר למען הזולת. הוי, מקנא אני בו...״

דברים שנכתבו בדמע

באחד מערבי השבתות, פגש בו העתונאי נח זבולוני במרכז העיר וראהו כשהוא עייף, חיוור ונרגש עד מאוד.

343

צדיק יסוד עולם

– ״מה ארע, רבי? מדוע נפלו פניך?״

סיפר לו ר' אריה כי זה שעות שהוא מתרוצץ ב״מגרש הרוסים״ כדי לטפל בשחרור נכדו שנעצר בעת הפגנה וחרף העובדה כי המעצר היה בטעות, לא שעו לדבריו וסרבו לשחררו. בתחנת המשטרה הריצוהו מאחד לשני, התייחסו אליו בזלזול ולא עלה בידו לשכנע את הנוגעים בדבר שהמעצר - בטעות יסודו. ״חייבים למחות״, ״צריך לפרסם הדברים״, הוסיף ואמר נרגשות.

ליווהו נח זבולוני לביתו, ניסה להרגיעו ואף הבטיחו כי יפרסם הדברים. אולם כיון שהשעה דחקה, אמר לו זבולוני: ״כדי שאדייק בעובדות, שמא תאות בטובך, להעלות בכתב את ראשי הדברים ואני אגש אליך במוצאי-שבת כדי לקבלם מידך - ואפרסמם?״

הסכים לכך ר' אריה ונפרדו לשלום. משהגיע זבולוני לר' אריה כדי לקבל הפרטים המבוקשים, הופתע ביותר שעה שקיבל מידו מסמך נדיר ומיוחד במינו, בו ר' אריה משים עצמו כעתונאי וכותב דברים היוצאים מן הלב, מלב כאוב ודואב.

ולהלן ה״כתבה״ ככתבה וכלשונה:

פגישה ושיחה עם הרב של אסירי ציון הרב ר' אריה לוין

ערב שבת-קודש, בשעה 2 לערך, פגשתי ברחוב יפו את הרב כשהוא הולך ונשען ע"י בנו הרב ר' רפאל. פניו חיוורים כזקנו, ובכל פעם עמד לנוח. ניגשתי אליו ושאלתיו: "אולי רצונו להביא טקסי?" השיב לי: "לא איש טקסי אני". "אם רצונך ללוות אותי גם אתה, יהיה יותר נוח לי ללכת ברגל". ליווינו אותו עד חדר דירתו ב"משכנות", שם הרב גר.

עוד להכין צרכי שבת, בכל זאת מוכרח אני לנוח מעט כי מהבוקר עד עתה, לא נחתי. הייתי פעמיים במשטרה להמליץ על נכדי מרדכי יודלביץ שנתפס בדרכו לתומו בעת הפגנה, באשר שמעתי כי שישה אנשים השתחררו עפ״י איזו המלצה. באתי למשטרה, הלכתי מחדר לחדר, אחדים רשמו והבטיחו לי לשחררו כי לא מצאו עליו שום דבר. אמנם עלי לחכות רשמו והבטיחו לי לשחררו כי לא מצאו עליו שום דבר. אמנם עלי לחכות על מי שהוא. חכיתי יותר משעתיים והלכתי לנוח לפי מצב בריאותי. אחר שעה חזרתי עוד הפעם, גם כן לא מצאתי את האיש הזה. אמנם כולם הבטיחו לי שישחררוהו. עשיתי זאת מפני שאם הנ״ל, בתי, חולה ורציתי למנוע אותה מצער.

"אחר-כך ראיתי שהביאו את האנשים מהר-טוב לבית-המשפט. דחקתי

maz co il

344

זוטות

כניאה וציאה אי הרב של אסירי צינין הרב אשיי און --by in star 2 2 2 6 64 m con is in are china any pri 2 2 are jor epi air cop 150 en var Isin inthe all she all in the con la fin into داموى دركم منه عوه، من محدداد ماد ماد خم مامد دد دام وم اركاد م وها. The stim to ver even entry dife and to reform the 12. The she and an er had the sit deal ser set allow which she and construction at the The for and and and the for the to the first state and and the and while and and all all adder the set all and some alle den ocea lace anera chas lacoin lace as ha iforshis hare with bein is and here active and all with the first of the states tone has needed to be afres an and are alle alle ages are not and when one you have all an and all some star some star noi chim his will in willing and east lain cally. Eagen ali licele 20 nd זהונים התהא להקור אמציא נדהניץ התחר א נפוי זותר החת כי איא אמערך לא אנוםand any log chin tog Tailit you this with any any any any and an all which die a the still a fill a state of the state of the 1421 take my some in a star of the method its of situl And the state of t be after all pills and a line after alling light and sop

BIRZ CO.II

345

צדיק יסוד עולם

אני להיכנס בפנים והשופט התחיל לחקור אחדים.

״בהגיע התור של נכדי, אמר האמת כי אינו מתערב בשום דבר. התחלתי אני לבקש רשות לדבר, להמליץ עליו, באשר אני יודע כי אינו מתערב בשום דבר, כי אם לא הייתי יודע זאת בברור, לא הייתי ממליץ עליו, כי ב״ה עד היום לא שיקרתי וביקשתי שיתחשב עם גילי וחולשתי אשר גם אני השתתפתי בסבל אחי ורעי. אך דברי לא הועילו כלל. אמנם הכל מן השמים ו׳כל עכבה לטובה׳״.

בכל-זאת זלגו עיניו דמעות באמרו כי ״לעת זיקנותי, אבדתם את אמונתי מבלי לדבר שקר״.

-דיברתי איתו עד שהוא נרדם מחולשתו ועוד עליו להכין צרכי שבת... קודש, כאשר אמר. ביקשתי את בנו אשר עמד על-יד משכבו, שיבקש סליחת הרב על פרידתי מבלי לקבל רשות, אשר בטח יסלח לי...

RIBRIZ (CO)

חשבון-הנפש

ר' אליהו אפשטיין, נמנה היה על תלמידי ישיבת ״תורת חיים״ בעיר העתיקה בירושלים, שם למד גם ר׳ אריה עם עלייתו ארצה.

נסע הרב אפשטיין יחד עם ר' אריה, באוטובוס שעשה דרכו מתל-אביב לירושלים, בכביש לטרון החדש, שנפתח לתנועה מייד לאחר מלחמת "ששת הימים".

כשהגיעו לירושלים, הסתכל ר' אליהו בשעונו ונוכח לדעת שנסיעתם ארכה כשעה ומחצה. פנה ר' אליהו לר' אריה ואמר לו: "הזוכר אתה שבצעירותנו, היינו עושים דרכנו מיפו לירושלים בעגלה והדרך ארכה למעלה מעשר שעות ואילו עתה ׳הרווחנו׳ כחמש-עשרה שעות...?״

הרהר ר' אריה, ואמר: ״אכן, עלינו לפשפש במעשינו ולערוך ׳חשבון-הנפש׳ כמה שעות בזבזנו וגרמנו לעצמנו 'ביטול תורה', שהרי יכולים היינו לקיים מצוות לימוד תורה גם ׳בלכתך בדרך׳...״

מלה – בסלע

346

אמר ר' אריה לשכנו: צא וראה, הרי ב״מלה טובה״ אחת בלבד, ניתן להטיב כה הרבה עם הזולת. אלא מאי? – מתעצלים האנשים מלומר איש לרעהו ״מלה טובה"...

בצואה ואיתה אית הרק אל אסירי ציק הרק לאשיי און

toy and and star son to is the and the son is been and the sould be to the epi nir copy 150 etta vie lin with new and solar the con bages they not if a part in a duty with mine to may be the also donte The still be als even experie dife are a regorn for isingly when apo One se pre the the sie ben see see all alle all and conserved at and In part and any and the sol to be for a see and here and and any of of an action and a star offer the star of the store anto som table also ance have char racial bance and and make the when any here is a server and all and the star for the second and Insul is not also all all an alter an addit at a state alla a addit all and you are up han all an and all all all all and all and chien folgion in anyles and east lein and the man in the cite sake tates and lagte shear lacity and is less she asha a sing anges shares and on the set the tell that the start of the and the contract the edu and is an example of an and fin a go re and hours and the - - inte we soor months yte of site within the py site it Total any 61 milling and of a falling of the property of the p regal. De mour n'e marte migs n'els nives light light 1553

מקור

מקור (טיוטה)

Alogé plif. role le 200 pr Dail Alog 202 ala 12 21002 alla of alla fore 2 are jego ile may ny sar apo bei ligo oses Near try glis palifip alien is to se if and meak palk alle iso will on a still and a clip the and clip the still of a could be and 10322 Non Cle popel represe poirs Ban 38 1 mill 1502 the site xite xite is freed for if the star of the off with 1930s 139 by What and a source any a ger a const And state all stre where is all and the state of and situes eine alle in anne alle situe en all issue is invozoi ingent loge and and and the loge ingent inter The plie right made sight as ma lile would live and maly Gin nies op NO of adding goly in the the tot who are and a star all suger and the entry and a star a start pla pope las the op als sopra Nill 12031 rapad for white out 1. Cos 2 for the cost a tes grand for the man of a cost of Not served a soon and a server for the stand and the stand the . Allan men of sight the plant for man of mellers. ranaz.co.ill

cares all all print and shall be all and some and actual and the first the fort of a could be were a coulder allo the nizz yzé hisé isolog, laste njizan enzo inz 55 dia 22 internet all weld are worked and all gland for the cut polin porses plant and part and politic to and and and Crestin alle de la cel praifiera et conta fissin antes to an after in a relation of a fafer were for 22 they be a for the relies : Sand inthe poiston star wight area all greate and are and the server ander and all right myst is it what of the other my us وم فرد مد د مارد و مرد الله مرد مرد مرد الد مدور Cing. and the wind a contrar and the set of the stand of the a) sit alla property input als anges with its fire Y and had able is all alles well and alles of the offer the for en all con she she care chered she with and safe 23 en hour of the all a life a life has the state the In sin plas deligene of option and the series and the property of the

and from having his had to a co alor applientist of the first as a see for the start and and the And No we would get a she what we are more and בי ההינושא אוצ לאה ארבההר ובחצוה לאון אילה איל ההם 762 2 al year al and fish apisa lists 61,260 200 ph intal Wali John Brilling and will and all and all and all only and allo and a gos caller a all give start and alle voirs de lote for alle alle alle de delas sus our des je isoffisht wir alle vallen isof and ar me mos and the sur and the his ages find the was the consist and Life net. A non nor the all get the and still all the second while the son while the an even and and a go adam and issing " of a vor son in the